

nazobčanih koles (dvojni presad) se doseže jako velika obratna naglost (Drehgeschwindigkeit) ter se mlatilni valjec v stroju 1000 do 1200krat v eni minuti zaobrne, v tem ko vpreženi živini ni treba hitreje stopati kakor po navadi. Narisana podoba predstavlja mlatilnico, ki je neposredno s pomočjo oši z vlačilom v zvezi.

Zamore se pa tudi drugači naravnati. Ob koncu drugega droga (proti mlatilnici) se namreč vidi kolesce, na katero se jermenje speti da. Po jermenji se vsak drugi stroj zvezati zamore, ako se mu pristavi obračalo (Triebrad), in po jermenu v zvezo spravi s kolescem na ósnem drogu. Še celó več strojev se po tem načinu zvezati da. — Vez s pomočjo jermena je posebno tačas potrebna, če mlatilnica ne stoji na ednaki ravni črti z vlačilom, ampak višje ali na strani. Ako je to, se sname tretji ósni drog, in ob koncu drugega droga, kder je kolesce za jermen narisano, se pritrdi primerno veliko kolo, manjše pa na valjčevi ósi pri mlatilnici, ki se z jermenom zveže s kolesom na glavni ósi. Ta način se posebno zato priporoča, ker se po njem lahko precej prostora in tudi moči prilrani, ako ne more mlatilnica na enako ravni črti z vlačilom stati, ampak se mora na strani postaviti. —

Mlatilnica sama je prav močno izdelana ter ima valjec iz kovanega železa, namreč podolgovate zobate laštice, kakor vreteno, ki mlati žito, tolkalnica. Po različnosti žita, ki se ima mlatiti, se tudi tolkalnica vravnava. Žito in slama se izmetava vsako posebej. V naslednjem podajemo pregled zmožnosti in cene popisane mlatilnice, ki se dobiva v zalogi Clayton-Shuttleworth-ovih kmetijskih strojev v Mariboru:

V 10 urah zmlati:

Z 1 konjem	40 vaganov in stane.	464 gld.
" 2 konjema	60 " "	620 "
S 3 konji	80 " "	708 "
" 4 "	100 " "	904 "
" 5 "	120 " "	963 "
" 6 "	150 " "	1159 "

Ovsa in ječmena se za tretinko več v istem času zmlati. Cena velja za vlačilo in mlatilnico na jermenje; brez jermenja pa in se samo osjo je cena nekoliko nižja.

(Na dalje sledi.)

Gospodarske skušnje.

Nekaj o svinjoreji. Vsako svinjče ni za pitanje, ampak treba dobro razložiti. Hočeš dobre, mehke svinjetine dobiti, pitaj svinjo, ki je 1 do 1½ leta že stara; gledaš pa bolj na slanino ali špeh, pitaj 2letne svinje. Od starejih svinj ni mesó posebne dobrote, od mlajših pa slanina ne, marveč je bolj puhla, gobasta. — Poglavitna piča je seveda krompir, toda pridevati mu gre iz začetka na debelo zmlate fižolove in grahove mōke, potem pa ječmenove. Piča se kuha. — Pita se

pa najdalje za mesó 10—12, za slanino 18—22 tjednov; dalje pitati je potrata.

Da sadunosna drevesa mravelj ovarjemo, priporočajo umni vrtnarji, na steblo proti zemlji napraviti s kredó širok obroč, čez katerega mravlje nočejo iti. Če dež obroč izpere, napravi se po dobro osušenem stebelu nov obroč. Poskusi; skušnja ni draga.

Dopisi.

Od Savine. 23. aprila. (Dr. Vošnjak, njegovi volilci in Jezuitje.) Vsak poslanec ima dolžnost, želje in koristi svojih volilcev dobro zastopati in tako govoriti, kakor bi večina njegovih volilcev govorila in to tirjati, kar bi oni na njegovem mestu tirjali. Komaj pa je poslanec naše Savinske doline in Posavja za nove „verske“ postave glasoval in s tem pokazal, da koristi slovenske domovine ne pozna, ako národno duhovstvo „policijski nadoblasti“ izda, je že drugič mahnil po kat. cerkvi, ko je glasoval tudi za to, da se redovniki družbe Jezusove ali Jezuitje iz našega cesarstva iztirajo, kakor bi bili sami tuji in nevarni hudobneži, kateri našej slovenskej domovini škodo delajo.

Poglejmo na dela častitih očetov Jezuitov in volilce dr. Vošnjak-a, ter se vprašajmo: je-li res Vošnjak govoril v smislu večine svojih slovenskih volilcev? Odgovor: gotovo da ne, ako naši moške celo nepristransko stvar prevdariti hočejo. Znano je, da v zgornji Savinski dolini so za dr. Vošnjaka glasovali Mozirjani in Rečičani, in o teh vemo, da sami in njih rodbine rade vsako leto večkrat grejo v bližnjo cerkev sv. Frančiška, ter se veselijo lepe božje hiše in še posebno krasne mašne obleke, najlepšega keliha in najdražje monštrance blizo in daleč. Znano pa je, da so ta najdražji kinč vseh cerkev v našej Savinski dolini pripravili Jezuitje, ker so prve misijone v naših krajih ravno pri sv. Frančišku imeli, ob katerih se je veliko 1000 ljudi sbajalo, da so potrebnih božjih naukov poslušali. Cesarji, kraljice, knezinje in grofice so iz domačih krajev, iz Francoskega, Laškega, Polškega in Českega dragočnosti semkaj pošiljali, da se je tukaj Bogu dostojna pobožnost obhajala. Ti spominki nekdanje slave svetišča pri sv. Frančišku, čeravno jih je mnogo za Jožefa II. uplenjenih bilo, so še do dnešnjega dné slava ljudstvu po Savinski dolini! Al torej ljudstvo odobrava postopanje poslanca, ki naslednike onih velikih dobrotnikov našega kraja preganja? Vprašajte ljudstvo, in slišali boste: To je grdo, nevhvaležno, nesramno!

Volili so dr. Vošnjaka za poslanca tudi možje od sv. Jurja pri Rifniku razun treh. Tukaj so pred dvema letoma imeli trije slovenski očetje: Staré, Kos in Valjavec misijon, katerega

se je na tisoče ljudstva vdeležilo. Resnice sv. vere so se v najlepši slovenščini ljudem razlagale, tisoč in tisoč ljudi je dobilo mir vesti. Vprašajte jih, ali odobravajo Vošnjakovo postopanje, da se izvrstni narodni učitelji iz dežele preženejo? Ne! bodo rekli; poženite rajši Vošnjaka iz državnega zbora! —

Poglejmo Posavčane, Sevničane in njih sosede, o katerih se po najzanesljivših virih priča, da so po nepoštenem potu zapeljani vsi glasovali za dr. Vošnjaka, bodo-li ti pritrdili Vošnjaku? Brali smo, da sta dva čast. Jezuita sveti misijon imela v Sevnici in to v veliko veselje vsem dobrim kristijanom tistega kraja, in da je tamošnja cerkev bila vedno natlačena vernih, med kterimi so brez dvoma bili tudi volilci dra. Vošnjaka in volilni možje. Dajte ljudem, ki so čuli častita očeta Jezusove družbe predigovati, ki so vidili nju sveto gorečnost za čast Božjo in zveličanje duš, — dajte — pravimo — tem ljudem na glasovanje, ali so za to, da se izvrstni dušni pastirji Jezusove družbe kot hudobneži iz Avstrije pretirajo, kakor hoče Vošnjak z drugimi liberalci v državnem zboru? Ne! poreče ljudstvo, — rajše naj Vošnjak kopita pobere, ker ne brani, marveč še pobija naše prave koristi in s svojim postopanjem škoduje slovenski domovini in katoliški cerkvi, ker pomaga strahovati ljudstva najboljše prijatelje: narodne duhovnike in mnogo skušene in učene misijonarje, čč. oo. Jezuite!

Takošni so torej liberalni poslanci: oni le svoje muhe lovijo, kar je pa ljudstvu na pravo korist, česar si želi in potrebuje, za to jim je deveta briga, ako čutijo, da to Fuksom, Kronawetterjem in Koppom ni po volji! So mar to zastopniki ljudstva?

Iz Ljutomera. Občni zbor tukajšne okrajne založnice bil je dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne. Kmalu popoldne je nekoliko deževalo, alj snidlo se je vendar blizo 200 društvenikov, tako da so napolnili dve šolski sobi in še jih je moralo precej zunaj na vходу stati. Pri seji bila sta: c. kr. komisar g. Kolenc, in c. kr. notar g. Höchtl in sicer slednji, kakor slišim, — kot naprošen poverjenec, ki ima pravilno in postavno postopanje občnega zbora potrditi. Hitro po tretji uri začne predsednik, gosp. Kukovec, zbor, pozdravi društvenike s primerim govorom, razklada navdušeno dolžnosti in pravice občnega zbora, vspeh dozdanjega delovanja, potrebo in korist reorganiziranja društva na podlagi nove društvene postave in prejde potem na dnevni red, kterega prva točka je bila račun o delovanju društva od njegovega začetka do konca lanskega leta. Razkladanje računa prepusti g. predsednik g. Gomilšek-u, kot tajniku društva. Račun, kterega je „Slov. Gosp.“ razglasil, je bil v vseh stavkih enoglasno sprejet in potrjen. Proti vsemu pričakovanju lepi uspeh društva osupnil je ves zbor in vsak je ob-

čutil dolžno zahvalo proti tistim, kteri so s trudom in velikim požrtvovanjem ne samo mnogokoristno društvo v djanje spravili, ampak ga tudi brez vsake lastne koristi na vse strani obširno in vspešno vodili. Druga točka bila je prememba pravil. Ko je g. predsednik temeljito in točno razložil organizem društva in vsakemu lahko umevno razjasnil, zakaj da je ena alj druga določba v novih pravilih postavljena, je zopet zbor enoglasno predložena pravila potrdil. Potem so bili voljeni društveni zastopniki: načelnik, denarničar, nadglednik in njih namestniki in na zadnje še 15 odbornikov. Imena hočem prihodnjč priobčiti. V najlepšem redu in s popolnim zadovoljenjem društvenikov bila je konečno seja sklenjena ob pol sedmih zvečer. Dostaviti moram še, kar je bilo po vsem poznati, da se je založnica ljutomerska ta dan močno vživila ter se postavila na trdne podlage, da bo vsled novih pravil prihodnjč še zdatniše delovala. Porok je temu tudi novoizvoljeno zastopništvo, kteremu je sopet načelnik g. Kukovec. Slavnemu odboru, posebno pa g. predsedniku Kukovcu, izrekamo najsrčnišo zahvalo za njegovo dosedanje neutrudljivo, vrlo delovanje!

Iz Zreč dne 18. t. m. (Še nekaj o misijonu.) Poročilu o misijonu v Zrečah v štev. 16. „Gosp.“ naj dostavim to, da je misijon, kakor vsaka dobra reč, tudi svojih nasprotnikov imel. Gosp. župnik kot kateket je dve šolski uri, ob katerih zavolj misijonskih opravil ni mogel v šolo priti, gosp. učitelju proti temu odstopil, da se dve primerni uri za poduk šolske mladine v cerkvi odločite. Moder g. učitelj je bil s tem zadovoljen, ker šolski poduk s tem ni bil prikrajšan. Alj poslušajte, kaj da je tukajšni šolski ogleda — g. G. W. od sebe dal: „Wird gegen eine Religionsübung mit Schülern durch Jesuiten unbedingt protestirt, sowie auch der Besuch der Vorträge in der Kirche den Schülern verbothen.“ To se pravi: „Proti pobožnim vjavam učencev po Jezuitih se brezpogojno oporeka. Šolskim otrokom se tudi prepoveduje, govore v cerkvi poslušati!“ — Res čuden pa resničen ukaz! Stariši so pa vendar otroke v cerkev pošiljali, ker so hoteli, da se dobrote sv. misijona udeležijo.

Prišli so bili tudi ob času sv. misijona na praznik oznanenja Device Marije Konjiški „feuerveristi“ prvokrat v paradi v Zreče. Ko so ljudje slišali njih petje v bližni krčmi in pri odprtem oknu „živijo“ kričanje, jih je to močno vžalilo, toliko bolj, ker se je govorilo, da jih je Zrečan G. W. bil napotil v Zreče priti.

Poslednji dan, ob času žegnovanja misijonskega križa, se je tudi neki vinjen faran pri cerkvi nespodobno obnašal. Na veliki petek ob 1. uri se je bolan vlegel, in že o pol 5. uri je umrl! Ravno na osmino sklepa svetega misijona so ga v zemljo zagnili. Bog mu naj bo usmiljen sodnik! Gospodje misijonarji so pri ljudeh v nepo-

zabljivem spominu ostali. Kako se bodo pač čudili slišati, da ravno zdaj v državnem zboru liberalni poslanci predlagajo, č. 00. Jezuite pregnati iz Avstrije! To in marsikaj druga bode ljudem vendar oči odprlo in bodo spoznali, da liberalizem nič druga ni, kakor sovraštvo proti krščanstvu in kat. cerkvi!

Iz Konjic 28. apr. (Mil. knezoškof Lavantinski) so se v posebnem pismu od dne 15. apr. kat. pol. društvu v Konjicah za njegovo pismo udanosti zahvaliti blagovolili. Med drugim pišejo: „Z veseljem izrečem, da me je to pismo sinovske udanosti in krepkega cerkvenega duha jako potolažilo, in gotovo smem zaupati, da bode sl. kat. pol. društvo tudi zanaprej in vselej v djanji pokazalo, da zvestoba do cerkve ljubezni do domovine nikakor ne overa, in da le tisti, kateri iz vsega srca Bogu da, kar je Božjega, bo dal z radodarno voljo tudi vselej cesarju, kar je cesarjevega.“

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Udje avstrijske in ogerske delegacije so se cesarju v Peštu predstavili in predsednika: dr. Rechbauer in Gorove sta vladarja nagovorila. Oba sta poudarjala, da so trdi časi, da je torej treba varčnosti pri državnem proračunu. V misel je bil vzeta tudi denarni „polom“, ki je ravno leta star in toliko bolj trmast, čim stareji postaja. Pred leta dni so se službeni jeziki kar medu cedili zaradi „gospodarskega napredka“ v liberalni državi, in zdaj — se ti govorniki kislo držé zaradi „poloma!“ Tako se vse pod luninim vplivom spreminja! Svetli cesar so v odgovoru poudarjali prijazne razmere z vnanjimi državami, in da so nova poročta temu pripridobljena. — Ker delegacije ob enem z državnim zborom delajo, so dotični poslanci zdaj v Peštu, zdaj na Dunaju.

V gosposki zbornici se je proračun za tekoče leto brez ugovora sprejel. Obravnavali so „gospodje“ tudi vladno predlogo, ki naklada cerkvenemu premoženju velik davek, namenjen cerkvenemu zalogu (Religionsfond). V imenu odborove manjšine stavi knez Lobkovic predlog, da se vrže postava pod klop. V enakem smislu govorila sta kardinala Schwarzenberg in Ravscher, pa se ve da, bob ob steno metala. S 66 proti 20 glasom je bila postava za posebno debato odločena, pri tej pa ni bilo več cerkvenih zastopnikov.

Zbornica poslancev je sprejela postave, po katerih se za Gornje- in Spodnje Avstrijsko, Solnograško, Koroško, Slesko in Moravsko nove zemljišne knige vravnati imajo. Omenjeni deželni zbori so namreč tudi pravico vravnanja zemljišnih knjig gospodom na Dunaju odstopili. Moravska poslanca, dr. Srom in dr. Meznik,

sta državnemu zboru odrekala pravico, vtikati se v očitno pravico deželnih zborov, pa ni pomagalo nič; torej so moravski in tirolski zastopniki pred obravnavo teh postav zbornico zapustili. — Štajerski dež. zbor je bil v tem oziru vendar bolj možat, ter si je postavu za vravnanje zemlj. knjig sam izdelal.

V pretres je prišla tudi četrta konfesijonelna postava, ki vravnava „vnanje pravne razmere samostanskih družeb,“ to je: podmetuje vse redovnike, njih življenje in delovanje, ministru bogočastja, ki postane tako general vseh samostanov, ktere nadziruje, potrjuje in razpušča. Poročevalec liberalne večine bil je dr. Razlag, ki se je tudi ob tej priliki močno trudil, da si ohrani zaupanje liberalcev nemških kakor slovenskih. Pomilovanja vredn Razlag si je prilastil liberalcev puhle besede in je z njimi skušal odbijati ugovore proti postavi, ki čisto prezira krščanske zaobljube in visoki pomen redovniškega življenja, in kar je poglavitno: versko svobodo! — Ministru Stremayru ni bilo treba govoriti, postava je sprejeta za posebno pretresovanje, o katerem prihodnjič nektere prav mikavne reči povemo.

Štajersko. Pri volitvi volilnih mož 27. apr. v Vozenici je zmagala konservativna stranka, dasi so volili vsi liberalci! in si je g. Šmid strastno prizadeval, vloviti glase Vozeničke. V št. Primožu je izvoljen g. župnik; pa tem itak ni liberalne stranke! V Trbonjih je voljen znani Smidtovec, ki mu je vsaka druga beseda „paragraf!“

Volitev vseh teh treh občin bila je zavolj pomanjkanja časa (?) v Vozenici! (Dopis.)

Ogersko. Državni zbor je sprejel postavu zastran notarijatstva. Poslanec Kapp je zahteval enakopravnost nemščine gledé sedmograških Saksoncev; Tisza, kolovodja levičnikov, ga pa pobija, češ, da bi to „krivica“ bila, če bi kateri drugi jezik z magjarskim enako veljavo imel! Ali ni silno smešno, da se še ljudje, ki drugim narodom odrekajo narodne pravice, šopirijo kot liberalci? Predlog pravični se ve da ni obveljal, ker tega magjarska prevzetnost ne trpi; in tako imamo zopet nov dokaz, da je liberalno gospodstvo pravo trinoštvo proti narodom, ki po nesreči niso privilegirani. — Na dnevni red pride prihodnjič volilna preuredba, kakor tudi v Hrvatskem dež. zboru, ki se utegne skoro početi.

Vnanje svet. Na Švicarskem je bilo glasovanje za spremembo dosedanjega ustava (Verfassung), ki je kantonom varoval v verskih in občinskih kakor tudi narodnih zadevah svobodo. Liberalci so dobili s pomočjo protestantov večino, ter se bo na škodo samoupravi in ljudski svobodi iz zavezne države ustvarila po kupitu liberalizma centralistična država, v kateri se liberalni poslanci od vseh vetrov v skupnem zboru lepo vkup vsedejo in po svoji željo podirajo, kar je njim na poti, čeravno je za ljudstvo dobro bilo.